

Nr 179.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt arbetarna vid flottans varv i Karlskrona A. E. P:son Wilson och F. A. L. Danielsson; given Stockholms slott den 13 mars 1931.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Felix Hamrin.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Hamrin, anför:

I skrivelse till marinförvaltningen den 21 maj 1930 har varvschefen vid flottans station i Karlskrona hemställt, att marinförvaltningen ville utverka, att två vid varvet anställda arbetare, förmannen vid ekipagedepartementet Anton Emanuel Petersson Wilson och daglönaren vid torped- och mindepartementet Folke Alfred Leonard Danielsson, måtte, oaktat de icke uppnått pensionsberättigande levnadsålder, vid avgång ur tjänsten till-

erkännas pension från allmänna indragningsstaten. Danielsson har även i en till Kungl. Maj:t ställd, vid varvschefens framställning fogad skrift för egen del ansökt om pension.

Av handlingarna i ärendet framgår,

att *Wilson* är född den 29 mars 1880; att han från och med den 12 februari 1900 varit anställd såsom daglönare vid flottan, därav från och med den 1 januari 1919 såsom förman; samt att han, som den 10 oktober 1927 drabbats av hjärnblödning, är för all framtid oförmögen till arbete;

att *Danielsson* är född den 20 juli 1883; att han under tiden den 23 juli 1900—17 november 1905 samt från och med den 20 november 1905 innehaft anställning såsom daglönare vid flottan; samt att han på grund av försvagat hälsotillstånd (höggradig neuros) är för framtiden oduglig till arbete i varvets tjänst.

Jämlikt bestämmelserna i kungörelsen den 25 november 1910 (nr 130) angående pensionering av de vid marinen anställda förmän bland daglönare, sjukvaktare och övriga daglönare erfordras för rätt att komma i åtnjutande av pension ej mindre att hava tjänat staten under minst 25 år än även att antingen hava uppnått 65 levnadsår eller efter uppnådda 60 levnadsår befinnas vara på grund av försvagat hälsotillstånd eller nedsatta krafter mindre tjänlig till arbete vid marinen eller ock efter uppnådd levnadsålder av 55 år befinnas av behörigen styrkt sjuklighet vara för framtiden oförmögen till arbete därstädes.

Såsom av förut lämnade uppgifter framgår, innehava *Wilson* och *Danielsson* den för pensions erhållande stadgade tjänstetiden men hava däremot icke uppnått den levnadsålder, som erfordras för rätt att komma i åtnjutande av pension.

Varvschefen har i sin förenämnda skrivelse anfört, bland annat, följande:

Varvsarbetare ägde under tid, då de jämlikt läkares intyg på grund av sjukdom ej tillätes arbeta, åtnjuta halv ordinarie avlöning. Visserligen funnes icke någon bestämmelse rörande begränsning av den tid, under vilken berörda förmån finge utgå, men å andra sidan syntes det, från kronans synpunkt sett, icke vara riktigt, att varvsarbetare hur lång tid som helst åtnjöte sagda förmån, i all synnerhet om läkarintyg gäve vid handen, att ingen utsikt funnes för att vederbörande skulle kunna återvinna hälsa och arbetsförmåga. Enär nu ifrågavarande löntagare vore anställda genom kontrakt med viss uppsägningstid, låge det givetvis i varvsmyndigheternas hand att låta uppsäga desamma till avgång ur varvets tjänst efter uppsägningstidens slut. Med hänsyn till nämnda anställningshavares långa tjänstetid vid flottan ävensom därtill, att genom sådan uppsägning såväl de själva som deras anhöriga komme att berövas existensmedel, syntes det varvschefen icke vara med rättvisa och billighet överensstämmande att vidtaga sådan åtgärd utan att i samband därmed pension bereddes anställningshavarna.

Varvschefen har vidare erinrat, att Kungl. Maj:t i analogt fall till 1925 års riksdag avlätit en proposition (nr 117) om beviljande av pension åt tvenne arbetare vid varvet i Karlskrona utan hinder av att de ej uppnått därtill berättigande pensionsålder samt att denna proposition bifallits av riksdagen.

Direktionen över flottans pensionskassa, som den 27 juni 1930 avgivit yttrande i ärendet, har därvid, bland annat, anfört, att enligt förenämnda pensioneringsbestämmelser Wilson och Danielsson vore berättigade till pension först från och med månaden näst efter den, under vilken envar av dem uppnådde 55 levnadsår eller Wilson från och med april månad 1935 och Danielsson från och med augusti månad 1938. Pensionsbeloppets storlek för envar av dem vore beroende på den tidpunkt, från vilken de erhöle avsked från tjänsten. Om Wilson och Danielsson innehaft pensionsberättigande levnadsålder skulle, därest avsked meddelades dem exempelvis med utgången av juni månad 1930, pensionsbeloppen jämlikt kungörelserna den 24 augusti 1920 (nr 645) angående pensionsförbättring åt vid marinen anställda daglönare, den 15 juni 1922 (nr 360) angående pensionstillägg åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer och den 18 juni 1925 (nr 280) med bestämmelser om ny pension för vissa pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer utgöra: för Wilson pension 700 kronor, pensionstillägg 180 kronor och pensionsförhöjning 164 kronor eller sammanlagt 1,044 kronor och för Danielsson pension 520 kronor, pensionstillägg 180 kronor och pensionsförhöjning 140 kronor eller tillhopa 840 kronor. För varje fullt tjänstår förhöjdes nämnda pensioner med 20 kronor, dock att högsta pension utgjorde för Wilson såsom förman 900 kronor och för Danielsson 800 kronor, vartill komme pensionstillägg 180 kronor jämte enligt bestämmelserna i 1925 års förenämnda kungörelse reglerad pensionsförhöjning.

Då enligt direktionens mening såväl billighets- som lämplighetsskäl talade för en snar pensionering av ifrågavarande båda löntagare, ville direktionen föreslå, att proposition måtte utverkas till riksdagen, att Wilson och Danielsson finge vid avsked ur tjänsten komma i åtnjutande av pensioner enligt gällande bestämmelser utan hinder därav, att de ej uppnått därtill berättigande pensionsålder.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet har *marinförvaltningen* i skrivelse till Kungl. Maj:t den 17 juli 1930 anfört, bland annat, att marinförvaltningen i likhet med varvschefen vid flottans station i Karlskrona och direktionen över flottans pensionskassa ansåge det skäligt, att pension i förevarande båda fall finge utgå utan hinder av att pensionsberättigande levnadsålder icke blivit uppnådd. Marinförvaltningen, som tillika hänvisat till förut åberopade precedensfall vid 1925 års riksdag, har alltså hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att

Wilson och Danielsson finge vid avsked ur tjänsten komma i åtnjutande av pension utan hinder av att de ej uppnått därtill berättigande levnadsålder.

Statskontoret har den 30 juli 1930 avgivit utlåtande i ärendet och därvid förklarat sig icke hava något att erinra mot den föreliggande framställningen.

*Departements-
chefen.*

I ärendet avsedda daglönare, vilka på grund av sjukdom äro för framtiden oförmögna till arbete i marinens tjänst, uppfylla väl det för erhållande av pension stadgade villkor beträffande tjänstetid men innehava icke i sådant avseende erforderlig levnadsålder. I likhet med myndigheterna och då i förevarande fall föreligga enahanda omständigheter, som föranledde 1925 års riksdag att medgiva pensionsrätt åt tvenne arbetare vid samma varv utan hinder av att de ej uppnått föreskriven levnadsålder, förordar jag bifall till den gjorda framställningen.

Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att arbetarna vid flottans varv i Karlskrona Anton Emanuel Petersson Wilson och Folke Alfred Leonard Danielsson må vid avgång från tjänsten komma i åtnjutande av pension utan hinder av att de ej uppnått därtill berättigande levnadsålder.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Vid protokollet:

Olga Gjörloff.